

Warszawa, dn. 10 listopada 2020 r.

OPZZ/PO/173/2020

Pan

Jarosław Gowin

Wiceprezes Rady Ministrów

Minister Rozwoju, Pracy i Technologii

Warszawa

Szanowny Panie Premierze

W nawiązaniu do wiadomości elektronicznej z dnia 28 października 2020 roku, przesyłam poniżej opinię Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych (OPZZ) do projektu Komisji Europejskiej z dnia 28 października 2020 dotyczącego *Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie adekwatnych wynagrodzeń minimalnych w Unii Europejskiej* (COM (2020) 628 final).

OPZZ od wielu lat postuluje wprowadzenie europejskiej płacy minimalnej. Już w 2011 roku, podczas Prezydencji Polski w Unii Europejskiej ówczesny przewodniczący OPZZ Jan Guz zaproponował ustanowienie europejskiego wynagrodzenia minimalnego jako mechanizmu koniecznego dla przyspieszenia konwergencji wynagrodzeń w górę, zahamowania zjawiska dumpingu płacowego w Europie, walki ze zjawiskiem biednych pracujących oraz ograniczeniem emigracji zarobkowych naszych obywateli do bogatszych krajów europejskich.

Z zadowoleniem przyjmujemy zaproponowaną ideę płacy minimalnej w formie wiążącej prawnie dyrektywy ramowej. Sądzymy jednak, że dyrektywa w dalszych pracach powinna zostać uzupełniona o zaproponowane poniżej elementy.

1. OPZZ stoi na stanowisku, że w tytule projektu dyrektywy, jak również odpowiednich ustępach dokumentu przymiotnik „adekwatne” powinien zostać zmieniony na „sprawiedliwe”. Celem tej dyrektywy jest bowiem realizacja

zasad Europejskiego Filaru Praw Socjalnych, który w punkcie 6 stanowi: *Pracownicy mają prawo do sprawiedliwego wynagrodzenia, które zapewnia przyzwoity poziom życia*. Również sam projekt dyrektywy w punkcie 21 definiuje wynagrodzenia adekwatne jako takie, które są: *sprawiedliwe w stosunku do dystrybucji wynagrodzeń w kraju i zapewniają godny poziom życia*. Projekt dyrektywy powinien ponadto silniej akcentować potrzebę zapewnienia pracownikom godziwego wynagradzania, o którym mowa w Europejskiej Karcie Społecznej.

2. Dyrektywa dotycząca płacy minimalnej z zasady powinna zawierać jasne wskaźniki procentowe określające wysokość wynagrodzenia. OPZZ proponuje zatem wprowadzenie do art. 5 zapisu definiującego płacę adekwatną (sprawiedliwą) jako taką, która stanowiłaby co najmniej 60% mediany wynagrodzeń brutto i co najmniej 50% przeciętnego wynagrodzenia brutto. Tym bardziej, że tekst wprowadzający do projektu dyrektywy, w punkcie 21 dotyczącym adekwatności wynagrodzenia, wymienia właśnie te wskaźniki.
3. Zakres projektu dyrektywy (art. 2), jest naszym zbyt wąsko określony i powinien dotyczyć wszystkich osób zatrudnionych, bez względu na rodzaj umowy. Pojawia się realne niebezpieczeństwo, że Państwa Członkowskie UE mogą w przyszłości tworzyć odrębną kategorię pracowników po to, żeby wyłączać ich z zakresu tej dyrektywy. Obecnie w Polsce takimi pracownikami są np. sezonowi pracownicy rolnictwa. Może to dotyczyć rosnącej grupy pracowników niestandardowych, takich jak pracownicy platformowi, którzy - przy utrzymaniu treści projektu dyrektywy w obecnym brzmieniu - zostaną z niej wyłączeni.
4. Projekt dyrektywy w art. 3 pkt 3 powinien zawierać zmienioną definicję pojęcia „negocjacje zbiorowe” poprzez wskazanie wprost, że negocjacje te oznaczają rokowania prowadzone przez organizacje pracodawców i organizacje związkowe.
5. OPZZ zadowoleniem przyjmuje postanowienia art. 4, tworzące ramy do promowania układów zbiorowych pracy i rokowań zbiorowych, w

- szczegółności obowiązek ustanowienia planu działania na rzecz wspierania negocjacji zbiorowych.
6. OPZZ jest przeciwne treści pkt. 5 ust. 2 projektu dyrektywy jako nadmiernie ingerującego w autonomię partnerów społecznych oraz ich roli w określaniu kryteriów, jakie powinny być brane pod uwagę przy określaniu płacy minimalnej.
 7. OPZZ jest przeciwne różnicowaniu stawek ustawowego wynagrodzenia minimalnego dla określonych grup pracowników poniżej ustawowego minimum (art. 6). Nie do zaakceptowania dla OPZZ jest ponadto stworzenie możliwości uwzględniania przy ustaleniu ustawowych wynagrodzeń minimalnych różnic regionalnych i sektorowych na poziomie kraju.
 8. OPZZ popiera postanowienia art. 7 i art. 8 mówiące o potrzebie zaangażowania partnerów społecznych w ustalanie wynagrodzeń minimalnych oraz dostęp pracowników do takich wynagrodzeń, z zastrzeżeniami sformułowanymi powyżej.
 9. Z zadowoleniem przyjmujemy zapisy art. 9 dotyczące zamówień publicznych. OPZZ wielokrotnie zwracał uwagę na potrzebę zagwarantowania godnych wynagrodzeń dla pracowników opłacanych ze środków publicznych, preferowaniu wykonawców godziwie wynagradzających pracowników i posiadających zawarty układ zbiorowy pracy.
 10. OPZZ pozytywnie odnosi się do założeń dotyczących opracowania skutecznych narzędzi gromadzenia danych w celu monitorowania zakresu i adekwatności wynagrodzeń minimalnych oraz zasięgu negocjacji zbiorowych (art. 10).

Mając powyższe na uwadze, OPZZ popiera przedstawioną przez Komisję inicjatywę ramowej dyrektywy o europejskiej płacy minimalnej. Naszym zdaniem powinna ona zostać, zgodnie z uwagami przedstawionymi powyżej, uzupełniona i poprawiona w dalszym procesie legislacyjnym po to, aby zrealizować jej główny cel jakim wprowadzenia sprawiedliwych płac minimalnych w Unii Europejskiej.